

AVM' de belli tutarda alışveriş yapan müşteriler için yapılacak araç çekilişinde vergilendirme ve belge düzeni.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[VUK-1-20596]-432383
Tarih	18.06.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK-1-20596]-432383

18.06.2020

Konu : AVM' de belli tutarda alışveriş yapan müşteriler için yapılacak araç çekilişinde vergilendirme ve belge düzeni.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; şirketinize ait alışveriş merkezinde, kiracınız olarak faaliyet gösteren mağazalardan belli tutarlarda alışveriş yapan müşterilere çekiliş düzenleyerek araç vermek istediğiniz, söz konusu aracın şirketinizce tedarik edilerek Milli Piyango İdaresinden alınacak izin kapsamında verileceğinden bahisle söz konusu aracın;

- Faturadaki araç bedeli ve masraflarının gider yazılıp yazılmayacağı, katma değer vergisinin indirim konusu yapılıp yapılamayacağı,

- Kazanan talihliye tesliminde fatura düzenlenip düzenlenmeyeceği, düzenlenmesi durumunda hangi bedel üzerinden fatura düzenleneceği, KDV hesaplanıp hesaplanmayacağı,

- Sorumlu sıfatıyla veraset ve intikal vergisi beyannamesinin verilip verilmeyeceği, verilmesi halinde, beyannameye konu matrahın hangi unsurlardan oluşacağı,

- Faturaya yazılacak olan bedel ile veraset ve intikal beyannamesinde matrah olarak belirlenen tutarın aynı olup olmayacağı

hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde, kurumlar vergisinin mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 38 inci maddesinde ise, *"Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:*

1.İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;

2.İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulur." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, safi ticari kazancın tespitinde indirilecek gider olarak kabul edileceği belirlenmiştir.

Öte yandan, ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerlidir. Bunlar "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" ilkeleridir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması, yani gelir veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemten kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir unsurunun, özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibariyle kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Buna göre, alışveriş merkezinizde kiracınız olan mağazalardan belli tutarda alışveriş yapan kişilere çekilişle araç verilmesi dolayısıyla katlandığınız giderlerin, işin mahiyeti ve genişliği ile uygun olması şartıyla, tahakkuk ve dönemsellik esasları çerçevesinde ilgili dönem kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkündür.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 Katma Değer Vergisi Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,
- 2/1 inci maddesinde, teslimin, bir mal üzerindeki tasarruf hakkının malik veya onun adına hareket edenlerce alıcıya veya adına hareket edenlere devredilmesi olduğu,
- 3/a maddesinde, vergiye tabi malların her ne suretle olursa olsun, vergiye tabi işlemler dışındaki amaçlarla işletmeden çekilmesinin de teslim sayılacağı,
- 10 uncu maddesinin (a) bendinde, mal teslimi veya hizmet ifası hallerinde malın tesimi veya hizmetin yapılması anında; (b) bendinde, malın tesliminden veya hizmetin yapılmasından önce fatura veya benzeri belgeler verilmesi hallerinde, bu belgelerde gösterilen miktarla sınırlı olmak üzere fatura veya benzeri belgelerin düzenlenmesi anında vergiyi doğuran olayın meydana geleceği,
- 27 nci maddesinde, bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrahın, işlemin mahiyetine göre Vergi Usul Kanunu hükümleri çerçevesinde belirlenecek emsal bedeli veya emsal ücreti olduğu,
- 29/1 inci maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV den, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV yi indirebilecekleri,
- 30/b maddesinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV nin mükelleflerin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV den indirilemeyeceği,
- 34/1 inci maddesinde, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV'nin, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinden ayrıca gösterilmek ve bu vesikaların kanuni defterlere kaydedilmesi şartıyla indirilebileceği

hükümlerine yer verilmiştir.

Öte yandan KDV Genel Uygulama Tebliği'nin "I/B-10. Promosyon Ürünleri, Numune ve Eşantyonlar" başlıklı bölümünde konu hakkında açıklamalara yer verilmiştir.

Buna göre, sahibi olduğunuz alışveriş merkezinde kiracılarınız olan mağazalardan alışveriş yapan müşterilere belli harcama tutarı dahilinde çekilişi düzenlenen aracın, çekilişi kazanana tesliminde, tabi olduğu oran üzerinden KDV hesaplanması gerekmekte olup, aracın alımında yüklenilen KDV'nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

III- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun;

- 227 nci maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait kayıtların tevsikinin mecbur olduğu,
- 229 uncu maddesinde, faturanın satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olduğu,
- 231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenmesi gerektiği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı,
- 267 nci maddesinde emsal bedelinin, gerçek bedeli olmayan veya bilinmeyen veyahut doğru olarak tespit edilemeyen bir malın, değerlendirme gününde satılması halinde emsaline nazaran haiz olacağı değer olduğu, emsal bedelinin ise ortalama fiyat esasına, maliyet bedeli esasına veya takdir esasına göre tespit edileceği

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, sahibi olduğunuz alışveriş merkezinde kiracılarınız olan mağazalardan belli tutarda alışveriş yapan müşterilere çekiliş sonunda verilecek olan; tescile tabi aracın tesliminden itibaren yedi gün içinde talihli adına, işlemin mahiyetine ilişkin açıklamalar ile KDV matrahına esas bedel ve hesaplanan KDV tutarı gibi bilgilere yer verilmek suretiyle fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

IV- VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikalinin veraset ve intikal vergisine tabi olduğu hükme bağlanmıştır. Buna göre, para ve mal üzerine düzenlenen yarışmalarda kazanılan ikramiyeler de ivazsız intikal kapsamına girdiğinden veraset ve intikal vergisine tabi tutulmaktadır.

Diğer taraftan, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (e) bendinde, para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerin 4.068 TL'sinin (2017 yılı için) vergiden istisna edileceği, aynı Kanunun 16 ncı maddesinin son fıkrasında da 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunları ile gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerin % 10 oranında vergilendirileceği ve ikramiyenin aynı olarak ödenmesi halinde fatura değerinin esas alınacağı belirlenmiştir.

Ayrıca, aynı Kanunun 7 nci maddesinin birinci fıkrasında ise 5602 sayılı Kanun kapsamında şans oyunları düzenleyen ilgili kurum ve kuruluşlar ile yarışma ve çekiliş düzenleyen gerçek ve tüzel kişilerin, ikramiye kazananların ikramiyelerinden kesilen vergileri bir beyanname ile bildirmek zorunda oldukları, ikinci fıkrasında da, Kanunun 16 ncı maddesinin son fıkrasına göre kazandıkları ikramiyeler üzerinden vergi tevkifatı yapılanların bu ikramiyeleri için beyanname vermeyecekleri hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 28 Seri No.lu Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin "Yarışma ve çekilişlerle ilgili olarak beyanname vermeyecek olanlar" başlıklı 3.4 üncü bölümünde, yarışma ve çekilişlerde kazananlara verilen ikramiyelerin değerinin istisna haddinin altında kalması halinde, bu tutar üzerinden yarışma ve çekiliş düzenleyenlerce vergi tevkif edilmeyeceği ve beyanname verilmeyeceği açıklanmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, şirketiniz tarafından yapılacak araç çekilişi sonrası müşteriye teslim edilecek aracın fatura değerinin, 7338 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (e) bendinde yer alan;

- İstisna haddinin altında kalması halinde, bu tutar üzerinden çekiliş düzenleyenlerce vergi tevkif edilmemesi,
- İstisna haddini aşması halinde, aşan kısım üzerinden %10 oranında vergi tevkifatı yapılması ve tevkif edilen vergilerin, yarışmaların düzenlendiği tarihi izleyen ayın 20 nci günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine beyan edilmesi ve aynı süre içinde ödenmesi

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.